

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
1. SYSTEMY ŻYWNOŚCIOWE W TEORII I PRAKTYCE	13
1.1. Systemowe ujęcie rynku żywnościowego	13
1.2. Czynniki przemian systemów żywnościowych	25
1.3. Trwałe systemy żywnościowe	36
1.4. Globalizacja a funkcjonowanie rynków żywnościowych	40
1.5. Systemy żywnościowe jako przedmiot badań ekonomicznych	49
2. PRZEMIANY STRUKTURALNE W PRODUKCJI I DYSTRYBUCJI ŻYWNOŚCI W KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ	51
2.1. Kontekst europejskiego rynku wewnętrznego	51
2.2. Produkcja rolnicza i rybactwo	55
2.2.1. Uwarunkowania środowiskowe i społeczno-ekonomiczne produkcji rolniczej	55
2.2.2. Koncentracja w europejskim rolnictwie	59
2.2.3. Dynamika i struktura produkcji	61
2.3. Przemysł rolno-spożywczy	73
2.3.1. Kierunki zmian w przemyśle spożywczym	73
2.3.2. Czynniki wzrostu przemysłu spożywczego w krajach Unii Europejskiej	82
2.4. Sektory handlu i dystrybucji żywności	95
2.5. Handel zagraniczny	100
3. ZASOBY NATURALNE I EFEKTY ŚRODOWISKOWE W SYSTEMACH ŻYWNOŚCIOWYCH	103
3.1. Zasoby naturalne wykorzystywane w systemach żywnościowych	103
3.2. Negatywne efekty środowiskowe systemu żywnościowego	113
3.3. Ocena zależności między sektorem żywnościowym i środowiskiem w krajach UE	120
4. TENDENCJE W KONSUMPCJI ŻYWNOŚCI W KONTEKŚCIE BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCIOWEGO	127
4.1. Determinanty popytu na produkty rolne i artykuły spożywcze	127
4.2. Globalne zapotrzebowanie na surowce rolnicze i żywność	129
4.3. Bezpieczeństwo żywnościowe jako główne wyzwanie społeczne w XXI wieku	131

4.4. Efekty systemu żywnościowego w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego	138
4.4.1. Problem niedożywienia na świecie	138
4.4.2. Kryzysy żywnościowe	140
4.4.3. Straty i marnotrawstwo żywności	144
4.4.4. Zmiany w konsumpcji i odżywianiu	145
5. SEKTOR ŻYWNOSCIOWY JAKO DETERMINANTA ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH	149
5.1. Zróżnicowanie obszarów wiejskich w Unii Europejskiej	149
5.2. Oddziaływanie sektora żywnościowego na rozwój obszarów wiejskich	152
5.3. Krótkie łańcuchy dostaw i ich rola na obszarach wiejskich	156
5.4. Społeczno-ekonomiczne uwarunkowania rozwoju sektora rolnego	161
6. EWOLUCJA SEKTORA ŻYWNOSCIOWEGO W KIERUNKU BIOGOSPODARKI	167
6.1. Pojęcie biogospodarki, przesłanki i strategia rozwoju	167
6.2. Nowe kierunki wykorzystania surowców rolniczych	176
6.3. Interakcje między biogospodarką a rynkiem żywności	184
6.4. Ekonomiczna rola sektora żywnościowego w biogospodarce Unii Europejskiej	190
7. GOSPODARKA O OBIEGU ZAMKNIĘTYM – NOWY PARADYGMAT W SYSTEMACH ŻYWNOSCIOWYCH	195
7.1. Założenia modelu gospodarki o obiegu zamkniętym	195
7.2. Nowe modele biznesowe w rolnictwie, przetwórstwie i handlu żywnością	201
7.3. Efektywne wykorzystanie zasobów i gospodarowanie odpadami w systemach żywnościowych	206
7.4. Podmioty publiczne i prywatne we wdrażaniu gospodarki cyrkularnej	216
7.5. Biogospodarka o obiegu zamkniętym a funkcjonowanie łańcucha żywnościowego	225
PODSUMOWANIE I WNIOSKI KOŃCOWE	227
Bibliografia	235
Aneks	261